Są zamieszkiwane przez wiele gatunków ptaków – nie tylko pospolite dziuplaki, takie jak sikory, wróble, szpaki czy pliszki, ale także coraz rzadsze: dudki, pójdźki, puszczyki czy kraski.

Gęste wierzbowe pędy i obszerne dziuple dają też schronienie kaczkom krzyżówkom, drozdom, gołębiom grzywaczom, spotkać też można na ogłowionych wierzbach gniazda bocianie. Wierzba jest gatunkiem „smacznym" dla wielu grup zwierząt. Żerują na niej owady przyciągające liczne ptaki. Miękkie drewno ułatwia kucie dziupli nie tylko dzięciołom, ale też np. sikorom czarnogłowym. Wnętrze wypróchniałych wierzb często zasiedlają coraz rzadsze trzmiele – drugi z najważniejszych po pszczołach gatunek zapylający rośliny. Wierzby dostarczają pożywienia i ukrycia także ssakom. Z ukryć w popękanych pniach korzystają zające, jeże, nietoperze i liczne drobne gryzonie. W próchnie zimują padalce. Na przedwiośniu pyłek z kwiatów wierzbowych jest pierwszym ważnym pożytkiem pszczelim. Z czasem, im wierzba starsza, a głowa bardziej dostojna pojawiają się na niej również liczne rośliny, zarówno zielne jak też inne gatunki drzew.

Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian" co roku organizuje „Dni Wierzby Głowiastej' polegające na zimowym ogławianiu wierzb. W ten sposób przypominamy te tradycję i zachęcamy do sadzenia nowych wierzb.

Podtrzymuj tę tradycję sadź i ogławiaj wierzby!

WIERZBA GŁOWIASTA TĘTNI ŻYCIEM!

Pamiętaj – wierzby głowiaste sadzi się specjalnie w celu ogławiania, tak formowane od młodości, dobrze znoszą ten zabieg. Brak regularnego ogławiania prowadzi do nadmiernego rozrostu wierzbowych konarów i grozi rozłamaniem się pnia drzewa. Niedopuszczalne jest ogławianie starszych drzew o naturalnym pokroju, prowadzi to często do uschnięcia drzewa i jest zakazane.

www.bocian.org.pl

akcję prowadzi:

TOWARZYSTWO PRZYRODNICZE "BOCIAN"
ODDZIAŁ WARSZAWSKI
ul. Radomska 22 lokal 32, 02-323 Warszawa,
tel/fax: 0-22 822 54 22
e-mail: warszawa@bocian.org.pl

Druk ulotki sfinansowano
ze środków WFOŚIGW w Warszawie

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

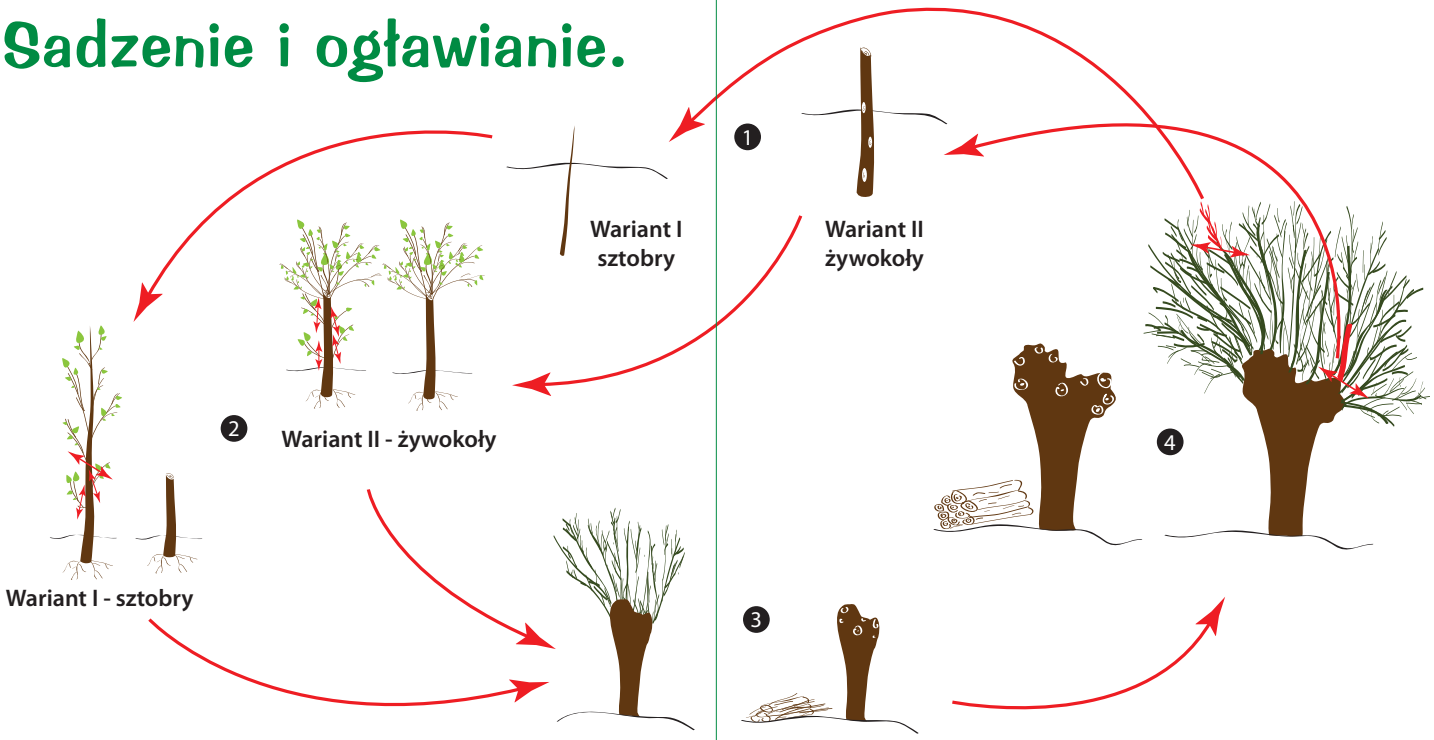
Od setek lat służy ludziom i zwierzętom.
Ogławiając ją pozyskiwano wiklinę i drewno na opał.
Powstające w ten sposób dziuplaste głowy stały się siedliskiem dla wielu gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

Co to jest wierzba głowiasta?

Wierzba głowiasta to nie gatunek czy odmiana, lecz forma drzewa ukształtowana ręką człowieka.
W wyniku regularnego cięcia zwanego ogławianiem, polegającego na usunięciu wszystkich pędów z wierzchołka pień przyrasta, tworząc wyjątkowy kształt zwany wierzbową głową. Cięcie formujące pokrój wierzby rozpoczynamy tuż po posadzeniu.
Przez stulecia na terenach rolniczych sadzono i ogławiano wierzby w celu zdobycia opału, wikliny, paszy dla zwierząt. W Polsce najczęściej wykorzystywano wierzbę białą i kruchą, gatunki szybko rosnące o miękkim i łatwo próchniejącym drewnie i smacznych liściach. Nic też dziwnego, że wierzbowe głowy, w środku wypróchniałe, z dużą ilością dziupli i szczelin stały się domem i stołówką dla wielu organizmów. W lasach gospodarczych, zanim powstaną tak liczne dziuple i próchnowiska mija co najmniej 100 – 200 lat. W przypadku wierzb głowiastych, często, już żywokoły zasiedlone są przez grzyby i zaczynają próchnieć.

Sadzenie i ogławianie.

1 **Wariant I - sztobry**
Wierzby łatwo rozmnażają się z nieukorzenionych sadzonek zdrewniałych (sztobrów) – czyli kawałków patyków długości ok 30 cm sadzonych wprost do gruntu w szparę późną jesienią lub wczesną wiosną. Po ukorzenieniu i wypuszczeniu pędów młodą roślinę prowadzimy w formie drzewiastej z jednym pniem.

Wariant II – żywokoły
Na terenach z wysokim poziomem wody gruntowej sadzimy grube pędy wierzbowe o średnicy 5-10 cm i długości w zależności od potrzeb 1,5- 2,5 m. Żywokoły pozyskujemy z starszych wierzb zimą i sadzimy w marcu/kwietniu po rozmarznięciu gruntu. Wbijamy je w spulchniona ziemię, na taką głębokość na jaką się uda.

2 **Cd Wariant I**
Prowadzimy wierzbę w formie piennej, aż uzyska na wysokości 2 m grubość 5 cm, zazwyczaj trwa to kilka lat. Po osiągnięciu tej grubości, na wiosnę obcinamy wierzchołek i pędy boczne.

Cd Wariant II
W roku posadzenia wycinamy odbijające z pnia pędy, zostawiamy tylko te na wierzchołku, dbamy o dużą wilgotność gruntu w razie suszy.

3 II -X rok po posadzeniu żywokołów lub ogłowieniu młodej wierzby wyhodowanej z sadzonki wierzbowej postępujemy tak samo w obu wariantach. Ukorzenione drzewko ogławiamy co roku lub co 2 lata przez następne 10 lat, obcinając wszystkie pędy wyrastające z wierzchołka.

4 Po 10 roku ogławiamy co ok. 5 lat.

Ogławianie prowadzimy w okresie spoczynku drzew czyli od listopada do końca lutego.

